1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 43. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 8-го БЕРЕЗНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, MARCH 8, 1973 No. 43. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 7 березня 1973

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА У ВАШИНГТОНІ однозгідно вирішив, що велетенська компанія „Ел Пасо Начурал Гез" повинна сама зменшити свою економічну надпотужність. Ця компанія повинна в районі північнозахідного Пацифіку зформувати окрему корпорацію, виділивши для цього майже 300 мільйонів долярів. Нова корпорація підлягатиме Групі Апко, і вона постачатиме природний газ для потреб господарства у таких стейтах, як Вашингтон, Орегон, Айдаго та північна частина Каліфорнії. Судова справа для часткового зменшення економічної потужности тієї особливо великої компанії тривала майже 15 років.

У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ, В ТРЕНТОНІ, стейтовий суд скасував вирок Кемденського повітового суду з 1970-го року і звільнив С.Зіммельмена від вини. Студента Зіммельмена, який продавав морозиво, щоб заробити на дальші студії, покарали грицею 200 долярів та 1 роком умовної в'язниці за те, що він на національне свято 4-го липня причепив до американського прапора так зв. знак миру. Стейтовий суд вважає, що кожний громадянин може виявляти в різних формах свої політичні погляди чи симпатії.

АМЕРИКАНСЬКИЙ БОЙОВИЙ КОРАБЕЛЬ кружляк „Мідвей" приплив до Каліфорнії і, як повідомили з Алмейди, урочисто проплив під славетним Золотим Мостом. Його вітали гудками інші кораблі. „Мідвей" брав активну участь у В'єтнамській війні впродовж 11-ти місяців.

АСОЦІЯЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ГАЗЕТНИХ ВИДАВЦІВ, репрезентант „Ню Йорк Таймсу" та репрезентанти ню-йоркської стейтової Асоціяції Правників свідчили перед юридичною підкомісією Палати Репрезентантів. Вони домагалися закону, який забезпечував би повне право журналістам не видавати джерела, звідки ті беруть свої інформації. У самій юридичній підкомісії немає однозгідного погляду на це питання.

У НЮЙОРКСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ Є „ҐАЛЕРІЯ СЛАВИ", з бронзовими скульптурами - бюстами особливо заслужених американців. До неї можна потрапити тільки після 25 років по смерти. Цього літа 135 представників виберуть нових кандидатів до „Ґалерії слави". Між висуненими кандидатами є видавець „Ню Йорк Таймсу" Е. Окс, промисловець - філянтроп Ендрю Карнеґі, який пожертвував на справи науки й культури великі гроші, композитор Джон Ф. Суза, президент Т. Рузвелт та кілька інших.

ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА В УНІВЕРСИТЕТІ Гофстра на Лонг Айленді 28 студентів за продажу наркотиків та небезпечних ліків із великими дозами наркотиків. Майже того самого дня студентка Вертлінґ, яка курила „маріхуану", настільки затруїлася порошком „Кваалюд" проти безсоння, що врешті-решт померла у шпиталі. За минулий рік у гуртожитках студентів того університету було зареєстровано понад 200 випадків затруєння „Кваалюдом", і тепер федеральні власті контролюють цей небезпечний лік.

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ЗВІЛЬНИЛИ дальших 34-ох полонених. Всі вони перебували в таборах в джунглії у Південному В'єтнамі і тільки недавно були перевезені до Північного В'єтнаму, де існували більше людські відносини. Між звільненими були: 27 американських військовиків, три цивільні особи, двоє німців — між ними одинока у комуністичному полоні жінка, Моніка Швін, яку комуністи схопили були під час наскоку на німецьку місійну станицю в Південному В'єтнамі, — і два філіппінські фахівці, працівники радіовисильні „Голосу Америки". Всіх їх перевезли на летунську базу Клерк на Філіппінах. Філіппінський президент Фердинанд Маркос з дружиною привітали отих двох філіппінців. Двоє звільнених німців, відпочивши, відлетіли до Німеччини.

У МОСКВІ ВІДБУЛОСЯ зібрання представників колгоспів і радгоспів, на якому новий совєтський міністер сільського господарства, Димітрій Полянскій, що прийшов на місце Владиміра Мацкевіча, наказував уважливіше ставитися до засівів і жнив, щоб не повторилась минулорічна катастрофа із жнивами.

БЕЛГІЯ ЗАКИНЕ плян будови фабрики літаків і керованих ракет спільно з Америкою й Ізраїлем. Та фабрика мала постати недалеко міста Лієж з допомогою американського й ізраїльського, поруч бельгійського, капіталу, та американських фахівців, і вона мала постачати літаки й ракети головно Ізраїлеві. Припускають, що арабські терористи вбили в минулому тижні в Хартумі в Судані, поруч з двома американськими дипломатами, бельгійського дипломата Ґю Ейда власне з пімсти за той плян збудувати фабрику зброї для Ізраїлю. Бельгійські економісти сприяли тому плянові, бо передбачалось, що така фабрика затруднить 5.000 до 10.000 бельгійських робітників. Але противники вказували, що Бельгія втратить свою позицію невтральної країни і насторожить проти себе ввесь арабський світ.

СУДАНСЬКА ГАЗЕТА „АЛЬ САФАГА" ТВЕРДИТЬ, що наїзд терористів на амбасаду Савді Арабії в Хартумі у Судані в минулому тижні й убивство схоплених там трьох дипломатів був заплянований і зорганізований „зовнішнім фронтом". Суданська преса вживає такої назви на означення Лівії, з якою Судан має напружені взаємини. Та газета повідомила, що шість з-посеред 8-ох отих терористів прилетіли до Хартуму лівійським літаком та що голова експозитури палестинської організації „Аль Фатах" Фаваз Яссін відлетів з Хартуму до Лівії саме у той четвер, коли-то 8 терористів захопили савді-арабську амбасаду.

У БЕЛФАСТІ У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ СТАЛАСЯ така трагічна подія: 12-тичленна британська військова стежа була обстрілювана снайпером. Вояки пішли перешукувати один дім і згодом від'їхали — забувши в тому будинку одного свого вояка, який забарився і не встиг вчасно вибігти. За якийсь час військова станиця дістала телефонічне повідомлення, що юрба жінок б'є вояка. Коли вислано туди стежу — перед тим самим домом була велика юрба жінок, що їх треба було силою розганяти. На вулиці лежав вбитий вояк, із слідами важких побоїв, але також з ранами від куль. Це був з черги 156-ий 19-тирічний британський вояк, який згинув в Північній Ірляндії, де від 1969 року шаліє терор всіх проти всіх.

У БАНҐЛАДЕШІ ВІДБУДУТЬСЯ 7 ц. м. парляментарні вибори, в яких націоналістична партія Авамі-Ліга сподівається здобути 100 відсотків парляментарних мандатів. Головою тієї партії є президент Муджібур Рахман, якого вважають за творця тієї бенгальської держави, територія якої була раніше східньою частиною Пакістану.

Уряд встановляє контролю цін на нафтові продукти, плянує нагляд над харчовими цінами

Вашинґтон. — Враховуючи загальні інфляційні тенденції в ЗСА, що виявилося у значному підвищенні індексу цін за місяць січень, Адміністрація ЗСА рішила встановити контролю цін в деяких галузях національного господарства. Згідно з повідомленням уряду, поновлено обов'язкову контролю цін на нафту, бензину, оливу до огрівання та інші похідні нафтові продукти, охоплюючи контролею 23 найбільших американських нафтових корпорацій, з яких кожна має річного продажу на суму не менше як 250 міл. долярів. Ці корпорації матимуть право підвищувати ціни на окремі продукти в такій тільки мірі, щоб не перевищити рівня цін в пересічному на 1%. Одночасно Рада коштів прожитку повідомила, що якраз тепер вона розглядає питання контролі цін на сільськогосподарські продукти. Як відомо, ціни на сільськогосподарські продукти збільшилися за останніх два місяці. В обох випадках, йдеться про продукти широкої потреби, на які попит значно перевищує подажу і з цих міркувань Адміністрація вважала необхідним поновити контролю цін, чи плянує таку контролю запровадити в найближчому часі.

Державний секретар Роджерс вірить у тривкість перемир'я у В'єтнамі

Вашинґтон. — Державний секретар Віллям Роджерс під час переслухування його на Комісії для закордонних справ Палати репрезентантів висловив переконання, що у В'єтнамі буде збережене перемир'я, але був обережніший щодо прогноз тамошнього політичного замирення. Державний секретар Роджерс твердив, що — за його переконанням — всі взаємоворожі сторони у В'єтнамі прийшли до висновку, що війною не можна розв'язати проблеми Індокитаю і тому тамошнє перемир'я оперте на поважній основі. Зате тривке замирення вимагає політичної розв'язки, яка з черги пов'язана з „різними складними проблемами", тому він „має надію, але є реалістом". Роджерс запевнив, що всяка економічна допомога Північному В'єтнамові мусить отримати згоду від Конґресу і що Уряд не буде тут нічого скривати перед Конґресом. В. Роджерс поінформував приявних конґресменів, що він дістав повідомлення від Пентаґону, що комуністичний порт в Гайфонґу частинно вже очищений з мін і що деякі заблоковані там кораблі вже випливли відтіль. За комунікатом з Пентаґону — з посеред 27-ох чужинецьких кораблів, які були заякорені в північно-в'єтнамському порті Гайфонґу, 10 випливли вже з того замінованого порту, між ними 6 совєтських вантажних кораблів. Тим часом в Сайґоні комуністи вернулися до Спільної 4-членної Військової Комісії, яку вони бойкотували, але суперечки на тій Комісії ще не поладнані.

Українська пісня і солістка були головною культурною атракцією великого американського зібрання в Джерзі Сити

Марія Лисогір

Джерзі Сити. — Між якою тисячкою приявних на річному прийнятті і обіді впливової місцевої Торговельної Палати у вівторок 6-го березня ц.р. були тільки одиниці, які розуміли слова відомих українських пісень „Жита" і „Утоптала стежечку", але коли їх проспівала наша оперова співачка пані Марія Лисогір, то одушевлені оплески не залишали жадного сумніву, що співачка і виконані нею українські пісні були головною культурною атракцією цього великого і репрезентативного зібрання. Виступ нашої співачки та виконання нею двох українських пісень, крім двох американських, попередила кількакратна згадка про Український Народний Союз, як один з головних факторів теперішньої віднови і перебудови цього надгудсонського міста, як між членами Ради Директорів представляли головного предсідника УНС Иосипа Лисогора. Пані Марія Лисогір, якій акомпаніювала на фортепіяні пані Кукла, крім виступу в концертовій програмі, започаткувала зібрання співом американського гимну після того, як на сцену ввійшли з прапорами члени підготовного військового корпусу колеґії св. Петра. А на заголовній сторінці прорамки-звіту була сильветка 15-поверхового хмаросягу для нових приміщень УНСоюзу і „Свободи". Річні зібрання-прийняття Торговельної Палати з участю представників міста та фінансового, торговельного і промислового світу є, звичайно, головним форумом для з'ясування стану та напрямних дальшого розвитку, що їх на цьому прийнятті подав молодий посадник міста д-р Пол Джордан. З українців, крім згаданих гол. предсідника і пані Лисогір, були приявні заступник головного предсідника і рекордовий секретар УНС Володимир Сохан з дружиною, головний касир мгр Уляна Дячук з чоловіком інж. Володимиром та ред. А. Драган, як також Михайло Вархол з дружиною і кількоро інших.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк. — В неділю 11 березня ц. р. відбудеться тут у залі Стайвезант Гай-скул при 15 вул., між 1 і 2 Евню. Концерт спільними заходами Об'єднаного Комітету американсько - українських організацій Ню Йорку й Наукового Товариства ім. Шевченка. Святочну промову виголосить д-р Ярослав Падох. У мистецькій частині виступлять хор „Думка" під диригентурою д-ра І. Соневицького й А. Бриттана, — як теж „Молода Думка", під диригентурою Яри Кекіш, акомпаніямент О. Куйбіда. Андрій Добрянський, баритон, — сольоспів, — при фортепіяні Джоен Дорнеман, — Є. Курило — рецитація, — Х. Осадца - Павскіс — меццо-сопран, при фортепіяні д-р Ігор Соневицький. Початок о год. 4 по пол.

Президент Судану таврує терористів — король Йорданії ставить їм ультиматум

Хартум. — Президент Судану Ґаафар аль-Німейрі у промові до народу через радіо й телевізію оскаржив центральну організацію палестинських партизанів-терористів „Аль Фатах", що це вона у своїй експозитурі в Хартумі підготовила й зорганізувала наїзд 8-ми терористів на амбасаду Савді Арабії в минулотижневий четвер і що шеф експозитури Фавз Яссін відлетів з Хартуму лівійським літаком за кілька годин перед отим наїздом терористів на савді-арабську амбасаду. Суданський президент зажадав видачі його Суданові та заповів, що він „змобілізує всі сили народу" проти кожної арабської держави, яка загрожуватиме суверенності Судану. Водночас володар другої арабської держави Йорданії, король Гуссейн, заявив, що він помилує засуджених на смерть 17 палестинських змовників проти йорданського режиму, між ними одного з лідерів палестинських партизанів Абу Дуада, якщо палестинські організації урочисто заявлять, що не будуть змовлятися проти йорданського режиму і не будуть змагати до зміни того режиму. Обидва названі арабські володарі заявили боротьбу проти арабських екстремістів, як шкідників арабської справи і закликали інші арабські держави йти за їхнім прикладом. Президент аль-Німейрі заповів, що він закриє хартумську експозитуру „Аль-Фатаху". Він потвердив, що 8 терористів, які вбили трьох дипломатів, між ними американського амбасадора і його заступника будуть суджені в Судані за вбивство „згідно з суданським законом", — промовчавши, що той закон передбачує за вбивство кару смерти. Тіла обох убитих дипломатів, Кліо Ноела і Джорджа Мура, лежали в Національній Пресбитеріянській церкві у Вашинґтоні і будуть у цьому тижні похоронені на почесному військовому цвинтарі в Арлінґтоні.

Вбивство дипломатів свідчить про деморалізацію Палестинського Визвольного Руху

Лондон. — Впливовий лондонський „Таймс" коментує вбивство дипломатів у Хартумі членами палестинського визвольного руху, відомого під назвою „Чорний вересень", відзначаючи, що в цьому випадку ані жертви терору, ні вимоги терористів не мали ніякого відношення до справи боротьби з Ізраїлем. „Вимоги, що їх поставили повстанці, не тільки смішні самі собою, але вказують, до якої міри політичний інфантилізм проникає палестинський рух, а в першій мірі рух „Чорного вересня". Все це дає підстави твердити, що чим довше якийсь рух спротиву мусить діяти в екзилі і до того діяти без ніякого успіху, тим більше він мусітиме або забути про потребу бути політично конструктивним, або дозволити на те, щоб терористи почали домінувати над політиками. У цьому другому випадку цілий рух щораз то далі мусить ідентифікуватися з усіми покидьками, де б вони не були, якщо вони мають в руках зброю. Можливо, що палестинці дійшли до переконання, що людство в загальному не є заінтересоване їхньою долею і через те в них є спільна доля з усіми антисоціяльними елементами у світі. Такий висновок, однак, був би шкідливим для дійсної справи Палестини, але поведінка того типу, яка мала місце в Хартумі, є просто жахлива".

Брежнєв декларує „вірність партії"

Москва. — Совєтські газети з датою 2 березня принесли повідомлення про те, що другим за чергою, хто одержав партійний квиток порядком обміну партійними документами, що почався в СССР 1 березня, був генеральний секретар КПСС Л. І. Брежнєв. Його квиток має число 000000002. Партквиток число 000000001 був виданий „за традицією" на ім'я В. І. Леніна. „Известия" 2. 3. пишуть, що „приймаючи партійний квиток, товариш Л. І. Брежнєв гаряче подякував Центральному Комітетові і всім комуністам ленінської партії за виявлену йому честь і велике довір'я працювати на пості секретаря Центрального Комітету КПСС. Він сказав при тому, що як і передше, буде служити великій справі Леніна, ідеям Комуністичної партії, совєтському народові і справі комунізму". Якби воно не було, але цим актом формально визначено, хто в СССР на сучасноу етапі відіграє першу і найважливішу ролю і хто став речником та інтерпретатором вчення Маркса-Леніна.

Померла письменниця Перл Бак

Данбі, Вермонт. — 6 березня тут померла на 80 році життя світової слави американська письменниця Перл Бак, авторка понад 85 творів. Безпосередньо перед смертю вона закінчила свою чергову книжку для дітей і продовжувала працю над двома новими повістями, що тематично нав'язували до її найбільш відомої повісті „Добра земля". Вшановуючи пам'ять видатної письменниці, яка за свої твори здобула літературні нагороди Нобеля та Пуліцера, президент Ніксон відзначив, що вона „була людським мостом між цивілізаціями Сходу і Заходу", враховуючи той факт, що тематика творів Перл Бак стосувалася у значній мірі Китаю та китайського народу. Перл Бак народилася в сім'ї місіонера 26 червня 1892 р. З дитинства до 1934 року жила в Китаї, який став наче її другою батьківщиною. Тільки в ряди-годи вона приїздила до ЗСА, і щойно 1934 року поселилася тут на постійно. Перша збірка оповідань Перл Бак появилася в 1930 р. п.н. „Східній вітер, Західній вітер". Найбільшу, однак, популярність здобула її повість „Добра земля". Треба відзначити, що довший час видавці відмовлялися публікувати її твори, мовляв, китайська тематика не матиме читача. Нагороду Нобеля Перл Бак одержала вже в 1938 році. Цей факт, однак, викликав був нарікання американських літературних критиків, які не вважали, що творчість Перл Бак заслуговує на таке високе відзначення. В останні роки свого життя Перл Бак присвячувала багато уваги гуманітарній діяльності, даючи допомогу дітям мішаного походження (американсько-азійського). В українському перекладі був виданий твір Перл Бак „Добра земля" в 1935 році в Харкові п.н. „Земля".

Відбулася перша міжнародна конференція в справі оборони совєтських політичних в'язнів

Ню Йорк (Р.К.). — В днях 2-4 березня ц.р. відбулася тут у Колумбійському Університеті перша міжнародна конференція в справі оборони совєтських політичних в'язнів. Учасниками конференції були комітети: „Звільніть їх" (Set Them Free) з Торонта та Монтреалю, та відділи українського „Комітету в обороні совєтських політичних в'язнів" з Ню Йорку, Бостону та Чикаґо. Були також представники з Великої Британії, чеської лівої опозиції та представник литовського руху за визволення Литви. В п'ятницю, 2 березня, Конференція мала нагоду вислухати промову Олександра Єсеніна-Вольпіна, члена Ініціятивної групи для Прав Людини в СССР, про сучасний стан прав людини в Совєтському Союзі. Промовець висловив також особисті погляди про теперішнє положення в Україні. Учасники конференції аналізували і з'ясовували стан та природу руху опору в СССР — особливо їх політичну та національну структуру.

У суботу, 3 березня, комітети та учасники представили тези і пропозиції для міжнародної активности. На форумі виринули ідеологічні та практичні різниці. Всетаки певні принципи поєднали загал дискутантів, а саме: (1) Потреба спільно працювати в обороні совєтських політичних в'язнів; (2) широке формульовання бази у справах соціяльної справедливости, демократії і національної незалежности; (3) потреба продовжувати та поглиблювати вивчення різних соціяльних систем і світових ідеологій, разом з послідовними дослідами над Совєтським Союзом і Східньою Европою.

Конференція рішила продовжувати поодинокі акції комітетів, а саме: поширення в Канаді, ЗСА і Західній Европі „Фермент в Україні" (англійською мовою), міжнародної кампанії в обороні Івана Дзюби, недавно ув'язненого політичного активіста України; продовжувати збирати підписи для петиції в обороні політичних вязнів в СССР та в Східній Европі (покищо підписали цю петицію таді діячі, як о. Філіп Берiґен, проф. Ноам Чомський, д-р Ерик Фром, о. Пол Маєр, Нет Гентоф і проф. Єсенін-Вольпін) й опублікувати цю петицію в міжнародній пресі. Учасники погодилися теж видати памфлет у справі національного питання в СССР і скликати до кінця року ще одну конференцію, метою якої буде дальший діялог над справами оборони ув'язнених.

Асамблея Поневолених Европейських Націй протестує проти порушення прав людини у Східній Европі

Ню Йорк. — У зв'язку з сесією Комісії Прав Людини ОН в Женеві Асамблея Поневолених Европейських Націй, яка об'єднує екзильні представництва Альбанії, Болгарії, Чехо-Словаччини, Естонії, Угорщини, Латвії, Литви, Польщі та Румунії, звернулася до Комісії Прав Людини ОН з апелем розглянути порушення основних прав людини у згаданих східньоевропейських державах. У своєму апелі Асамблея звертає увагу на факти порушування основних прав людини урядами всіх цих держав і просить в цій справі інтервенції. Апель Асамблеї підписав її генеральний секретар Фелікс Ґадомскі. Як відомо, сесія Комісії Прав Людини ОН якраз тепер відбувається в Женеві і триватиме до 8 квітня.

ТУСМ в Детройті продовжує акцію в обороні українських діячів

Детройт (м. б.) — Члени Осередку Діяльности Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) в Детройті з успіхом закінчили акцію в обороні засуджених українських діячів, яку вони проводили упродовж тижня 18-25 лютого. Свою акцію ТУСМ зосередив на стейтовому університеті Вейн та на Макомб Коледжі, роздаючи англомовну інформативну літературу та збираючи підписи під листами до президента Ніксона з проханням інтервеніювати перед совєтськими чинниками проти порушування прав людини в Україні. Про позитивну реакцію на університетських кемпусах на акцію ТУСМ в обороні переслідуваних українських діячів засвідчує той факт, що Управа Осередку ТУСМ одержала понад 500 відтинків з копій апелю від осіб, які підписали цей апель до президента Ніксона.

В канадському Парляменті відбувся Балтійський вечір

Оттава. — 21-го лютого в приміщеннях канадського Парляменту відбувся „балтійський вечір" з участю значного числа послів і сенаторів, а також членів канадського федерального уряду. Балтійську імпрезу, якою відзначувано 55-річчя проголошення державної незалежности Литви, Латвії та Естонії, спонзорував спеціяльний парляментарний комітет під проводом сенатора Павла Юзика. В програмі вечера були промови сенатора П. Юзика та президента Балтійської Федерації в Канаді И. Г. Люппа, а також мистецькі точки. Коротко промовляли також Мічел Шарп, міністер закордонних справ Канади й кол. прем'єр-міністер Джон Діфенбейкер.

Осередок НТШ у Вашинґтоні влаштовує конференцію для відзначення сторіччя НТШ

Вашинґтон. — Місцевий Осередок Наукового Товариства ім. Шевченка влаштовує в неділю 18 березня ц. р. Наукову Конференцію для відзначення 100-річчя Наукового Т-ва ім. Шевченка. У програмі конференції передбачені доповіді: д-ра Ярослава Шав'яка п. н. „НТШ-ий обрій в науковому житті України", о. моно. д-ра Василя Маркуса на тему „Антропологічно-етична проблем. у Григорія Сковороди", д-ра Петра Оришкевича п. н. „Міжнародна праця над устійненням географічних назв для України" та д-ра Ігоря Масника „Прогностика терапії рака грудей". Відбудеться конференція у приміщенні Мериленського Університету (Адалт Едукейшен Білдінг, Конференс Рум „А" (при Юніверсіті Вулвард та Аделфай Ровд, Мериленд). Початок о год. 3-ій по пол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На охорону життя

Зберегти чи скасувати кару смерти — ця проблема завжди хвилювала не тільки законодатців, правників, духовників та соціологів, але й найширші кола суспільности в різних країнах. Востаннє цю проблему зактуалізували дві події: трагічне вбивство двох американських і одного бельгійського дипломатів у столиці Судану Хартумі бандою 8-ох арабських терористів і заповідь нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера, що він зголосить гостріший, аніж думав спершу, законопроєкт про зміну стейтового закону з 1965 року, за яким скасовано кару смерти, допускаючи її тільки у випадках вбивства поліціянта або в'язничного сторожа. Рокефеллер вимагає кари смерти також для імпортерів і продавців т. зв. „твердих" наркотиків.

Найважливіший аргумент противників кари смерти той, що життя дав людині Бог і тільки Він може його відібрати. Але тут же виринає найповажніший сумнів: чи можна з християнським милосердям ставитися до тих, які самі не мають найменшого милосердя супроти людського життя і цинічно, пляново та жорстоко його винищують? Не можна уявити, щоб вибачливо й милосердно ставитись до восьми імпортованих з Лівії до Судану терористів, які вдерлися під час дипломатичного прийняття до савдіарабської амбасади в Хартумі, зв'язали схоплених там двох американських і одного бельгійського дипломатів, знущалися над ними і вкінці постріляли. І губернатор Рокефеллер має повну рацію, коли він твердить, що не можна мати милосердя супроти злочинців, які виключно з жадоби гроша спроваджують до ЗСА наркотики і з допомогою цілої сіті платних агентів поширюють їх між шкільними дітьми й високошкільною молоддю, фабрикуючи фізичних і духових калік, чи допроваджуючи до смерти. Кара смерти, кажуть її противники, не відстрашує „затвердлих" злочинців. А втім, вона напевно відстрашить багато легкодухів і авантурників, які не здають собі справи з наслідків їх злочинних вчинків, як схоплювання літаків і закладників, шантажування ними, вбивання невинних людей, поширювання зарази наркотиків. Ведена здоровим інстинктом частина американського суспільства схиляється вже до приверненння кари смерти, як справедливого вироку для злочинців.

Ще один засіб шантажу

Готовість совєтського уряду підписати, по довгих десятиріччях неґування, Загальну Конвенцію про Авторські Права і дотримуватися її постанов у взаємина між СССР та іншими країнами світу викликала на Заході багато коментарів і здогадів. Неясними були й, мабуть, залишаться всі мотиви, які спонукали совєтський уряд погодитися раптом на шанування авторських прав західніх авторів, що їх твори — літературні, наукові, мистецькі, фільмові — були передруковувані чи репродуковані в Совєтському Союзі без будь-якої рекомпенсації.

Незалежність совєтських чинників від будь-яких міжнародних зобов'язань в цій ділянці давала Совєтському Союзові багато вигід і користей. Вони могли передруковувати і репродукувати все, що їм забаглося чи що вони вважали корисним для своїх інтересів, не платячи за це ні однієї копійки.

Підписуючи Загальну Конвенцію про авторські права, Совєтський Союз матиме й далі на меті низку конкретних цілей. Великих фінансових втрат з огляду на виплачування гонорарів чужоземним авторам Москва не буде мати, бо, згідно з обов'язуючим в СССР законодавством, громадянам чужих держав не вільно переказувати ніяких грошей за кордон; одержавши їх у Совєтському Союзі, вони не мають можливости їх забрати з собою, але мусять видаткувати чи й залишати в СССР. І тому теж Совєтський Союз буде збагачуватися навіть за рахунок нібито виплачуваних чужоземним авторам чи й установам гонорарів. Приєднавшись до Загальної Конвенції про Охорону Авторських Прав, совєтські чинники могтимуть здійснити ще й другу їхню конкретну ціль; внеможливити чи й хоч би тільки обмежити публікування творів т. зв. совєтських дисидентів за кордоном. Базуючись на постановах конвенції, совєтський режим матиме всю можливість шантажувати таких авторів, як, наприклад, Солженіцина, загрозою судових і адміністраційних кар за публіковані без дозволу режиму їхні твори за кордоном, а то й конфіскатою призначених їм закордонними видавництвами гонорарів. Так чи інакше, як і багато разів у різних інших випадках, Москва використає підписану нею конвенцію виключно для власних цілей і користей. Вільний світ нічого на цьому не скористає, як і не скористають совєтські громадяни.

Б'ЮТЬ І ПЛАКАТИ НЕ ДАЮТЬ...

Мюнхен. — Чехо-Словаччина лежить географічно „в серці" Европи. „Залізний канцлер" Бісмарк, що дипломатією та війнами умів об'єднати німецькі князівства та вільні міста (республіки) під проводом пруських королів, казав: „Хто панує над Чехією, панує в Европі".

Само собою, тепер ці слова вже перестарілі. Дехто вважає, що нині доля великодержав залежить від того, кому вдасться мати під своїм впливом арабські країни, бо там лежать 80 процентів запасів нафти всього світу. Від постачання нафтою буде залежати доля господарства індустріяльних країн.

Але в світі не забуто подій у Чехо - Словаччині, що відбулися в кінці лютого 1948 року, — захоплення влади в тій країні комуністами. В Чехо - Словаччині улаштовано „ювілейне свято" з нагоди 25-ліття комуністичної диктатури. До Праги приїхав на цей ювілей секретар компартії Брежнєв; 23 лютого він промовляв до чехословацьких комуністів і до народу тієї країни. Людність мусіла дякувати московському гостеві за „братство й допомогу"...

Як могло статися, що країна в Центральній Европі, Чехо - Словаччина, з її давньою демократичною традицією, стала жертвою диктаторського режиму? Щоб це зрозуміти, треба оглянутися на історію. Чехи втратили незалежність в 1620 році, наслідком бою на Білій Горі під Прагою. Шляхта і міщанство в Чехії прийняли німецьку мову. Чеська мова жила тільки на селі. Словаки попали під владу мадярську, і були ще гірше пригноблені. Відродження цих народів настало аж на початку 19 віку, і особливо після „весни народів" в Австрійській імперії 1848 року. Однак австрійський цісар, хоч чехи й словаки надіялись, що він дасть їм рівні права з мадярами й німцями, вирішив перетворити імперію на Австро - Угорщину: в Австрії німці були панівною нацією, на Угорщині — мадяри.

Бачивши н а ц і ональну кривду, чехи й словаки почали шукати прихильности й допомоги з царської Росії, як держави „слов'янської". Заплющували очі перед фактом, що в тій „слов'янській державі" душив „старший брат" аж три інші слов'янські народи: українців, поляків і білорусинів. За першої світової війни чеські націоналісти (Карел Крамарж та ін.) плянували, що після перемоги Росії чехи й словаки будуть самостійні, на чолі з одним із великих князів із дому Романових. Трудно вгадати, як би могли развинутись події після розпаду Австро - Угорщини через перемогу Росії в війні. Знавши загарбництво Росії, можна однак ствердити, що російський імперіялізм перетворив би чехів і словаків на підданих „білого царя", як це сталося з поляками, українцями, литвинами та іншими народами.

Російський большевицький уряд Леніна, після створення незалежної Чехо-Словаччини в жовтні 1918 р. не хотів визнавати тієї держави. Теж і комуністична партія Чехо - Словаччини, до якої належали чехи, словаки, німці, мадяри і закарпатські українці, ставилася до цієї держави вороже, згідно з директивами із Москви: Москва назвала Чехо - Словаччину „витвором імперіялістичної Антанти". Тільки 1933 р. нав'язано дипломатичні взаємини між Прагою і Москвою. Коли в березні 1939 р. Гітлер захопив своїм військом Чехію і наділив словаків „самостійністю" під німецькою „протекцією", то Сталін відразу визнав ці факти і 23 серпня 1939 р. був у Москві підписаний союзний договір між СССР і Німеччиною. Це був тяжкий удар для чеських надій на „слов'янську Росію". До червня 1941 р. чеські й словацькі комуністи вели пропаґанду проти „імперіялістичної Англії", що не хотіла миритися з Гітлером.

Тільки після атаки Гітлера на СССР „відкрили" чеські й словацькі комуністи у себе „слов'янський патріотизм". На цьому „слов'янофільстві" почала зручно грати Москва, де створено „Слов'янський Комітет" на чолі з большевицьким генералом. Тепер знову виросли надії на „російського брата", котрий бажає свободи всім слов'янам...

На схилі другої світової війни в Лондоні й Вашингтоні плянували розділити Европу на „сфери впливу". Полякам і чехам дано знати, що вони мають належати до „російської сфери". Чеський президент Бенеш це зрозумів і виїхав із Лондону в Москву. 1945 р. вся Чехо - Словаччина була в руках совєтської армії, і в Празі Бенеш жив під охороною совєтського полку ім. Богдана Хмельницького...

У чехів і словаків жила надія, що Москва їм дозволить жити на основі демократичних законів: приклад Фінляндія, північна сусідка Росії. Але то була марна надія. Сталін хотів мати Чехо-Словаччину в „московському убранні", як „совєтизовану країну", і самі чехо-словацькі комуністи рвалися до влади. Вони від 1941 року виступали як найбільш патріотична партія, вірна засадам демократії, і лицемірно славили в пресі і в промовах головних діячів Чехо-Словацької Республіки — президентів Масарика й Бенеша. Одночасно комуністи Чехо - Словаччини творили у своїй країні культ Сталіна, мов найліпшого оборонця незалежности і свободи народів. Ця пропаґанда мала вплив не тільки серед робітників і селян, але теж багато людей освічених і талановитих поплили за течією: наприклад, поет Вітєзслав Незвал писав оди на славу Сталінові...

Вибори 1946 р. до парляменту дали комуністам 38 відс. усіх поданих голосів.

Ставши найбільшою партією в країні, комуністи створили коаліційний уряд на чолі з головою компартії Ґотвальдом, а міністерство внутрішніх справ доручено комуністові, на ім'я Носек. Носек призначив на відповідальні місця в поліції своїх комуністів. Проти цього протестували міністри-некомуністи і вийшли з уряду: їм здавалося, що це примусить комуністів відступити від їх „нечесної гри". Але ця димісія тільки допомогла комуністам захопити всю владу в державі: вони заборонили пресу демократичних партій, створили комуністичні боївки для залякування незгідних. Жертвою терору впав і Ян Масарик, що був після відновлення Чехо - Словаччини міністром закордонних справ. „Технічну допомогу" чеським комуністам давав у той час совєтський посол Зорін. Щоб противників комуністичного перевороту настрахати, на кордонах Чехо - Словаччини появилися дивізії совєтської армії. Смертельно недужий президент Бенеш визнав доконаний факт — комуністичну диктатуру.

Багатьом чехам і словакам здавалося, що в їх країні настала „нова ера". Адже ж комуністи обіцяли, що не будуть заводити колгоспів, що ремісники і купці будуть вільно діяти, що наука й мистецтво будуть свобідно розвиватися. Ці мрії розвіялися мов дим. Від 1948 р. чехи й словаки почали покидати свою країну, тікали на Захід. Тяжка рука Москви ударила й тих комуністів Чехо - Словаччини, які, здавалося, не були зовсім надійними слугами „старшого брата". Багато комуністів заарештовано і їх, згідно з порадами присланих із Москви „спеціялістів", примушено признаватися в небувалих злочинах! Повішено як „ворогів народу" і „слуг сіонізму" — Рудольфа Сланського (секретаря компартії) та міністра закордонних справ Влада Клементіса (р. 1951). Ґустав Гусак, словацький комуніст, був засуджений як „буржуазний націоналіст" на 20 років в'язниці.

Здавалося, що так „пацифікована" людність Чехо-Словаччини вже не знайде в собі сили й відваги протестувати проти неволі. Однак, через 20 років виросло там нове покоління і в рядах компартії почала діяти критика й самокритика. Комуністи Чехо - Словаччини побачили що вони, ідучи за прикладом совєтської господарської системи, все більше руйнують народне господарство своєї країни. Тому найвидатніші діячі компартії Чехо - Словаччини виробили програму господарських реформ, щоб ослабити недолугу бюрократичну систему. Поряд з тим, комуністи Чехо - Словаччини вирішили відновити (хоч і не вповні) демократичні вільності в своїй країні. Цю систему вони називали „соціялізмом з людським обличчям". Символом пошани до демократії було розпорядження: поставити на давні місця пам'ятники президентові-демократові Томасові Масарикові, що вмер 1937 року.

Москва була подіями в Чехо - Словаччині глибоко занепокоєна. Ідеї свободи ширилися із цієї країни у всі комуністичні країни, і особливо в нашу Україну, в сусідстві з Словаччиною. У Москві створено теорію про „тиху контрреволюцію" в Чехо - Словаччині і про пляни „західніх імперіялістів", особливо Німеччини, напасти на країну чехів і словаків, щоб там завести „капіталізм". А коли так, то повинність компартій інших країн — не дати Чехо-Словаччини на поталу „капіталістам та імперіялістам"...

21 серпня 1968 р. 500 тисяч війська СССР, Польщі, Угорщини, Східньої Німеччини та Болгарії несподівано напали на Чехо - Словаччину і окупували цю країну. В чехо-словацькій компартії зробили „чистку", а секретаря компартії Дубчека вивезено в Москву в кайданах і тяжко побито. Багато комуністів - реформаторів, щоб не попасти в лапи московських „костоправів", покинули Чехо - Словаччину. В цій країні відновлено нелюдський режим, терор, катування, насильство над культурою, на м о с к овський штиб. За ці „добродійства" мусіли дякувати Брежнєву чехи й словаки на ювілеї 25 роковин комуністичного режиму в їхній країні. **П. Ф.**

В. Цимбалістий

ЧОМУ ПОТРІБНА ФУНДАЦІЯ ТЕПЕР?

(Підсумки дискусії)

(1)

Дотеперішні відгуки на пропозицію створити постійну Українську Фундацію наскрізь позитивні. „Свобода" видрукувала досі шість дописів, автор дістав кілька особистих листів і мав досить нагод розмовляти на цю тему з різними особами. Всі вони висловлюють свою піддержку ідеї створення Фундації, а дехто навіть зголошував відразу своє членство. Зі студентських кіл прислано мені копію передовиці, яка буде видрукувана небавом в „Нових Напрямах", органі Української Студентської Громади в Ню Йорку. Передовиця коротко з'ясовує пропозицію Фундації і закликає студентство піддержати її, а загал громадянства приступити до її здійснювання.

Виглядало б, що ідея Української Фундації „висіла у повітрю", і що наша громада дозріває до певних змін. Значна частина наших громадян видно вже змучена мертвою обрядовщиною, організаційною метушнею (зразком якої може бути творення для тих самих завдань двох товариств, а потім творення комісії для координування їх дії) та безконечними святкуваннями ювілеїв (5-річних, 13-річних, 15-річних, 17½-річних і т.д.). Вони мають досить голословних заяв, протестів і резолюцій. Їм прямо незрозумілим є дрібне, безплідне та самодеструктивне політиканство, полеміка та гризня наших анахронічних партій. Оця задуха, що проникає усе наше зорганізоване життя, може задовольняє ностальгійні потреби і смак деяких людей, але вона не пособляє ростові та розвиткові нашої громади в майбутньому. Сотні існуючих наших організацій, їхні ювілеї і свята, взагалі рівень їхньої праці не створюють тривких основ і рямок, в які могли б включитися покоління, виховані вже частинно під впливом американської культури, в якій цiниться раціональність, доцільність та діловість у підході до проблем і ефективність у їх розв'язуванні. На щастя, існує серед нас вже поважне число відповідально думаючих громадян, що хотіли б якось змінити стан нашого життя. Це найчастіше люди з-поза нашого громадсько-політичного естаблішменту, люди, що працюють по своїх фахах, проте маючи почуття громадянського обов'язку, вони були б готові включитися активніше в наше громадське життя, щоб допомогти розв'язувати пекучі проблеми, які стоять перед усією нашою громадою. Ці люди підходять до тих проблем діловo, по-свіжому, без зайвих минулих пересудів, ураз чи особистих амбіцій. Вони не шукають ані почестей, ані титулів від української громади, бо почуття власної вартости виростає в них з успіхів у своїй професійній роботі. Існування серед нас вже численного такого типу людей та їхня охота щось зробити для громади, можливо віщує початок тихої „революції" в нашій громаді, аналогічної, очевидно пам'ятаючи про різницю маштабу — до руху Нейдера чи Гарднера ("common cause") серед американського суспільства, на що натякав у своєму дописі проф. І. Коропецький. Це такі люди найбільше допомогли до створення трьох катедр українознавчих студій при Гарварді; створення Української Фундації могло б бути їхнім черговим тривким ділом.

Деякі співрозмовці і автори листів, хоч стверджували потребу створення Української Фундації, запитували, чи не буде це відверненням уваги і жертвенности громадянства на інші цілі тоді, коли Центр Українознавчих Студій при Гарварді ще не закінчений, бо чейже ще заплянoвано створити Дослідчий Інститут. Теж висунуто сумніви, чи вдасться створити таку фундацію, враховуючи деякі риси ментальности українців. Метою цієї статті є обміркувати ці питання.

На нашу думку, створення Фундації не тільки не пошкодить, але, навпаки, може допомогти до завершення Гарвардського проєкту. Це був один з мотивів, якими я керувався, висуваючи пропозицію Фундації. Вважаємо, що Центр Українознавчих Студій з трьома катедрами та Дослідчим Інститутом є ділом, про величність, потенціял і перспективи якого ми самі, обмежені часовими границями власного короткого життя, може і не думаємо. А чейже створено центр української науки, який існуватиме не одне чи два десятиліття, але століттями, тобто доки існуватиме Гарвардський Університет, а це значить, доки існуватиме Америка. Чи це не захоплююча перспектива? Чи кожний, що вложив цеголку до цієї будівлі, не має права бути гордим і задоволеним з себе самого. Тому ніяких вусиль не буде забагато, щоб завершити Гарвардський плян так, як його осмислено.

Однак треба рахуватися з тим, що після посиленої жертвенности на ФКУ впродовж останніх місяців може прийти протилежна реакція, тобто поворот до пасивности, приватницького життя й апатії. Деякі громадяни, вдоволені осягнутими успіхами, може не схочуть спішитися з новими пожертвами. Може минути кілька років, заки наша громада здобудеться на подібний подвиг і зусилля. Треба буде знову, щоб Гарвардський університет поставив ультимативну дату, коли гроші мають бути зібрані, треба буде, щоб наша преса знову била у великі дзвони та мобілізувала усю громаду, а наші студенти знову мусітимуть ходити по хатах та просити пожертв.

Створення Фундації може такий стан змінити. Кампанія на завершення Гарвардського проєкту може продовжатися як дотепер, а рівночасно кілька тисяч громадян може зорганізуватися у Фундацію, зобов'язуючись щороку вкладати свою вкладку. Питання є, чи зібрані в такий спосіб гроші будуть призначені на Гарвардський Центр. Якщо члени Фундації є ентузіястами Гарвардського проєкту, нема сумніву, що вони рішать, щоб їхні грошеві внески ішли на його завершення. Якщо вони ними не є, кампанія на ФКУ, ведена як дотепер, не змусить їх до пожертв на ту ціль. Зате Фундація може спонукати до жертвенности на інші корисні цілі.

(Закінчення буде)

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У вчорашньому ч и с л і „Свободи" з 7-го цього м. у „Листах до редакції", у Вияснені Івана Кедрина написано: „...Пригадую, що остання моя зустріч з Володимиром Кубійовичем і Остапом Луцьким..." — має бути: „Володомиром Кузьмовичем..."

Дмитро Чуб (Австралія)

ІВАН РУБЧАК У ЖИТТІ І НА СЦЕНІ

(1874 - 1952 - 1972)

(1)

Артист Іван Рубчак — один з найпопулярніших акторів і творців театру Західньої України, один з корифеїв театрального мистецтва, що з 78 років свого життя 58 віддав українській сцені, зігравши понад 500 різних ролей.

Правда, Рубчак не належить до творців модерного театру, проте його ім'я, як представника трохи старшого покоління, вірного старим традиціям, ми з пошаною вимовляємо після таких діячів нашого театру в Західній Україні, як Бенцаль, Стадник, Блаваці ький та інші.

Народився Іван Рубчак 7-го березня 1874-го року в Калуші (тепер Івано-Франківська область) в родині кравця. З 1894-го року працював у театрі Т-ва „Руська Бесіда" у Львові, а вже за два роки, у 1896-му році, з великим успіхом дебютував у ролі Карася („Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського). Заслужене місце Рубчак здобув собі своїм талановитим виконанням як першорядних, так другорядних ролей. Особливо уславився він виконанням характерних і комедійних ролей, а також провідних партій клясичного оперного репертуару.

Весела вдача, справжній український гумор, лагідний характер, майстерна гра — все це поглиблювало симпатії у тих, з ким він зустрічався, а кожна його поява на сцені викликала захоплення й ентузіязм у глядачів. А в житті всі актори та й багато постійних відвідувачів театру називали його просто „Рубцьо". В цьому відчувалась і любов до нього, і безпосередність, і щирість.

Дуже тепло згадував свого часу про Івана Рубчака наш талановитий актор і режисер Степан Крижанівський, що раніше жив в Австралії (тепер у ЗСА), а свого часу працював з Іваном Рубчаком в театрі ще у Львові.

„Майже все своє театральне життя, — розповідав Ст. Крижанівський, — Рубчак провів у театрі під дир. Йосипа Стадника. Невідомо, що їх в'язало, бо вони часто й сварилися між собою, гнівалися, але все трималися разом, і ніколи не дозволив би Рубчак нічого поганого сказати про Стадника, як і навпаки... Лисий, огрядний, поважний, він робив враження старшого пароха. У неділю ходив до церкви, щоб прочитати „Апостола". Ну, й голос у нього був! Усі в церкві задирали голови на хори. Поза тим Рубцьо вічно просиджував у театральній ґардеробі, за вийнятком хіба, коли була якась репетиция.

„Ох, репетицій же він не любив, — підкреслював режисер Крижанівський. - Як тільки почує „Рубцю, на сцену" - відразу зникав з театру. Стадник гнівався, а потім лагіднішав, бо знав, що таким є Рубчак і ніяка репетиція його не змінить. Деякі ролі Рубчак знав дуже точно, деякі менш точно, а інші так „по-своєму", дещо навіть змінював чи робив свої додатки. А публіка навіть любила і чекала від нього тих додатків і змін у тексті. Це вабило її, а Рубчакові надавало тієї нештучної симпатичности, чого часто не можуть придбати актори дуже високої кляси.

„Багато клопоту мав наш Рубцьо, — розповідав далі режисер, — із сценічною обстановою та декораціями, особливо відколи увійшли в моду так звані котари.

— Ну, скажіть, будь ласка, — казав невдоволено Рубчак, — яка різниця, чи цей монолог має відбутися тут, чи там, стоячи чи сидячи, за столом чи перед столом? Головне, щоб він відбувся взагалі, а де — не важно. Ну, а з тими ж котарами — ціла розпука! Замість поставити хату, як хату, з дверима, вікнами, образами та рушниками — понавішували тих полотен по цілій сцені, і знай тепер, де двері, а де вікно...

„І наш бідний Рубчак дуже часто забував, де вікно, а де двері, і з тяжкою бідою потрапляв за лаштунки.

„Одного разу, — пригадує Крижанівський, — це було 1927-го року в об'їздовому театрі під керівництвом Стадника. Ми заїхали до одного з провінційних міст. Успіх колосальний. Переґравши трохи не ввесь свій репертуар, вирішили поставити „Хмару" Суходольського.

„П'єса мала йти як бенефіс Миколі Бенцалеві. Часу на репетиції не було, і в день вистави Веньо (так звали Бенцаля) робить першу й останню репетицію. Рубчак грає батька. Але, як почалась репетиція, Рубцьо знову втік з театру. Ну, він дасть собі раду, хоч і давно не ставили „Хмари". А тому, що декорацій на цю п'єсу не було, то мистець Боровик склеїв кільканадцять аркушів паперу, намалював сіножать і вид на село з церквою, синє небо — і вийшло добряче тло. Хоч вистава була призначена на восьму годину, Рубцьо був уже готовий о шостій, тобто був одягнений і загримований. Проте трохи хвилювався. Підійшовши до Бенцаля, сказав: „Я ролю знаю добре, тільки скажіть мені, коли мій вихід".

„Публіки зійшлося ще більше, як інших разів, бо бенефіс... Бенцаль з примірником у руках суфлює і водночас дає вказівки. Вистава йде з темпом. Рубчак тим часом ходить з цигаркою у своїй вічній цигарничці поза лаштунками і, хвилюючись, раз-у-раз підходить до Бенцаля і ...тає: „Веню, вже?"

— Ще ні, я вам скажу, як треба буде.

Акція на сцені йде успішно, публіка вдоволена.

— Веню, а може вже? — знову питає Рубцьо.

— Ще ні, чекайте.

І знову проходить десять хвилин. Нарешті чути:

— Рубцю, Рубцю, на сцену! — а Рубчак саме в цей час за лаштунками вибиває долонею недокурок з цигарнички.

— Га? — чути відповідь, і після короткої павзи роздирається паперовий обрій разом із селом і церквою, і на сцену виходить Рубчак. На мить публіка не розуміє, що сталося, але за хвилину вибухають ґураґанні оплески. В ґардеробі після вистави Рубчак боронився:

— Певно, бо десь позаставляли тими паперами сцену, що чоловік не може дістатися на неї. Але то нічого не шкодить — і так били браво, бо мене публіка любить.

„І правда, публіка його любила, — закінчує свою розповідь Ст. Крижанівський, — і в неї він один мав такі привілеї. А актори? Акторам і театрові він був конечний, бо він вносив з собою театральну атмосферу і навіть, як він сидів тільки у ґардеробі, то з гуртка людей творився театр, навіть більше — творилася театральна сім'я, а він сам просто персоніфікував собою наш театр."

Авторові цих рядків доводилося кілька разів зустрічатися з цим видатним актором. Переважно це траплялося в ґардеробі Львівської опери, де він, сидячи на стільці, смоктав люльку і часто розповідав про тернистий шлях українського театру в Західній Україні.

Розповідаючи про себе, він казав, що народився у 1874-му році, і остання чвірка переслідувала його все життя. У 1894-му році він вступив до театру львівської „Бесіди", до 1904-го року мав четверо дітей, 1914-го року пішов на світову війну, як Січовий Стрілець, 1924 року запросили його чехи до Ужгороду до українського театру, а в 1944-му році минуло 50 років його сценічної діяльности. Крім того, в тому ж 1944-му році, коли йому минуло 70 років з дня народження, він діждався правнуків.

(Далі буде)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ! ВКЛЮЧАЙМОСЯ В АКЦІЇ ЇХ ОБОРОНИ!

ЧИСЛО ЖЕРТВ У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ЗРОСЛО за минулий кінець тижня до 739 — католиків, протестантів і британських вояків. Автобусові водії проголосили страйк у протесті проти вбивства терористом одного водія, як він керував автобусом.

Ділимося сумною вісткою
з Українським Вояцтвом та Українською Громадою,
що дня 3-го березня ц. р. після довготривалої
недуги, на 74-му році життя, відійшов у Вічність

Майор Арм. УНР
МИКОЛА СТАРОВІЙТ

ПОХОРОН в суботу, 10-го березня 1973 р. о год. 10-ій, на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в смутку:

брат ГЛІБ СТАРОВІЙТ
з дружиною МАРІЄЮ СТАРОВІЙТ

Замість квітів на свіжу могилу
Достойної Пані

бл. п. Ангелини Косановської

Матері наших Приятелів,
складають на Фонд Верховного Архиєпископа
35.00 долярів

Галина і Роман МИКИТА
Віра і Василь ВОРОНКА
Віра і Зенон САЛЕВИЧ

Замість квітів на могилу
сл. п. мгр. **КОНСТАНТИНА ЛИСКА**
складаємо на фонд видання
„Кодексу Українських Народних Мельодій"
25.00 долярів.

Нестор й Ірена РИПЕЦЬКІ

В далекій Австралії, по важкій хворобі,
відійшов у Вічність великий український Патріот,
визначний громадський, політичний і церковний діяч
та Дорогий нашій Родині Друг

ВОЛОДИМИР СЕРГІЙОВИЧ ДУБІВ

Гостро болюче переживаємо цю невимовно велику втрату.

•

Родині Покійного: Дорогим Євгенії Степанові та Павлові Володимировичу висловлюємо наше найсердечніше співчуття.

ОЛЕКСАНДЕР та ЄВГЕНІЯ БАЛИНСЬКІ
з сином ЮРІЄМ — хрещеником Покійного,
невісткою ХРИСТИНОЮ
та внуками: ОКСАНКОЮ та ПАВЛУСЕМ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого МУЖА і БАТЬКА

бл. п.
ВОЛОДИМИРА ЛОБУРА

відслужиться

в СУБОТУ, 10-го БЕРЕЗНЯ, в год. 9-ій ранку

ПАНАХИДА

в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.
а в НЕДІЛЮ, 11-го БЕРЕЗНЯ, о год. 9:15 ранку

СВ. ЛІТУРГІЯ І ПОСВЯЧЕННЯ РИЗ

ОФІРОВАНІ РОДИНОЮ ПОКІЙНОГО

Рідних і Знайомих просимо ласкаво згадати
Покійного в своїх молитвах.

Дружина — ПАРАСКЕВІЯ
Донька — ЛЮБА

КІНОСТУДІЯ ЯРОСЛАВА КУЛИНИЧА
КОЛЬОРОВИЙ ЗВУКОВИЙ ФІЛЬМ (2-годинний)

„ПОЇЗД В УКРАЇНУ"

ПІЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ
ДАЙТЕ І СВОЇМ ДІТЯМ НАГОДУ ПІЗНАТИ ЙОГО!
буде висвітлений

ІРВИНГТОН, Н. Дж. — УНДім, 140 Prospect Avenue — СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ, год. 3, 5:30, 8.

ЕЛИЗАБЕТ — 17-го БЕРЕЗНЯ, субота, год. 5:30 і 8-ма, УНДім, 214 Fulton Street.

ДЖЕРЗІ СИТІ — Неділя, 18-го БЕРЕЗНЯ, год. 2, 4:30 і 7-ма веч., УНДім, 90 Fleet Street.

ЧИКАГО — Субота, 24-го і неділя 25-го БЕРЕЗНЯ ц. р. Субота — 5 і 7:30 веч., неділя — 2, 4:30 і 7-ма веч., заля СУМА, 2457 Chicago Avenue.

---

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ВСЬОГО ДВА РОКИ У СВОЄМУ ЖИТТІ КОРИСТАЄ ДИТИНА З НАВЧАННЯ У САДОЧКУ ЧИ СВІТЛИЧЦІ. НАСЛІДКИ ЦЬОГО — ВСЕ, ЩО В ТОМУ ВІЦІ ВОНА ЗАСВОЇТЬ, ДАЄ ПІДСТАВУ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ. НЕ ЖАЛІЙТЕ ТРУДУ І ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ЧАС ДЛЯ ВАШОЇ ДИТИНИ.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Увага!   БАВНД БРУК,   Увага!

НЮ БРОНСВІК і ОКОЛИЦЯ!

ОБ'ЄДНАННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (ОДУМ) — ФІЛІЯ СОМЕРСЕТ, Н. Дж.

— влаштовує —

ЗАПУСНУ ЗАБАВУ

в суботу, 10-го березня 1973 року
в залі
ОСЕРЕДКУ УПЦ в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

Початок: 7-ма год. вечора.
Грає оркестра „ХВИЛЯ"

Розвагова програма у виконанні молоді. Смачні традиційні страви, включно з млинцями, пиріжками та варениками з сиром. Приходьте, забавитеся в гарному товаристві і в дружній атмосфері.   УПРАВА ФІЛІЇ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США
з глибоким смутком повідомляємо, що 4-го березня 1973 року,
несподівано від серцевої атаки, упокоївся

Проф. Д-р БОРИС ГЕНРИХОВИЧ
УНБЕГАВН

дійсний член Української Вільної Академії Наук, вчений славіст
із світовим ім'ям.

Це болюча і велика втрата.

Дружині і всій Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

УПРАВА АКАДЕМІЇ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕР. УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
і
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

— влаштовують —

в неділю, 11-го березня 1973 р., о год. 4-ій по пол.
в залі STUYVESANT HIGH SCHOOL при 15-ій вул. між 1-2 Евенями

КОНЦЕРТ
в поклоні
Т. ШЕВЧЕНКОВІ

ПАТРОНОВІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ШЕВЧЕНКА
В СТОЛІТТЯ ЙОГО ЗАСНУВАННЯ

В ПРОГРАМІ:

Святочна промова — д-р Я. ПАДОХ; Хор „ДУМКА" — під диригентурою д-ра І. СОНЕВИЦЬКОГО і А. БРИТАНА; „МОЛОДА ДУМКА" — диригент ЯРА КЕКІШ, акомпаніямент — О. КУШНІДА; А. ДОБРЯНСЬКИЙ — баритон, соліст Метрополітальної опери, акомпаніямент — JOAN DORNEMANN; артист Є. КУРИЛО — рецитація; Х. ОСАДЦА-ПАВКОВС — меццо-сопрано, акомпаніямент — д-р І. СОНЕВИЦЬКИЙ.

Квитки вступу в передпродажі: АРКА, ЕКО і СУРМА

В ПЕРШІ НЕВИМОВНО БОЛЮЧІ РОКОВИНИ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, БРАТА, ДІДУНЯ і СВАТА

бл. п. Д-ра РОМАНА КРИШТАЛЬСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ З ПАНАХИДАМИ

в церквах:

ХРАМ СВ. СЕРГІЯ і ВАКХА в РИМІ — 17-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.;

ЦЕРКВА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж. — 10-го БЕРЕЗНЯ 1973 р., о год. 7:30 ранку;

ЦЕРКВА СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ — 17-го БЕБЕЗНЯ 1973 р., год. 8:30 ранку;

ЦЕРКВА СВ. ЙОСАФАТА в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па. — 17 БЕРЕЗНЯ 1973 р., год. 8-ма ранку;

ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧИКАГО, Ілл. — 17-го БЕРЕЗНЯ 1973 р., год. 7:15 ранку.

Приятелів і Знайомих про молитви за упокій душі
Покійного просять

вдова СОФІЯ
син ЯРОСЛАВ з Родиною

В глибокому смутку та жалі повідомляємо, що 1-го березня 1973 року,
на 63-му році життя, несподівано відійшов від нас у Вічність,
наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, БРАТ, ДІДУНЬО і ВУЙКО

бл. п.
ОСИП КУЗЬМИН

ПАНАХИДИ — в понеділок, 5-го березня та вівторок, 6-го березня 1973 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в середу, 7-го березня 1973 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар Gate of Heaven, Йонкерс, Н. Й.

В глибокому смутку:

дружина — ОЛЬГА
БРАТ, ДІТИ, ВНУКИ
та ближча і дальша Родина

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ
МИСТЕЦЬКА КОМІСІЯ та

КАРТИННА ГАЛЕРІЯ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ

повідомляють, що

ЗУСТРІЧ ГРОМАДЯНСТВА
з
ГАЛИНОЮ МАЗЕПОЮ
(ВЕНЕСУЕЛЯ)

— відбудеться —

9-го березня (п'ятниця) о год. 7-ій веч.
в приміщенні ІНСТИТУТУ, 2 Схід, 79-та вул. (ріг 5 Аве.)

В програмі беруть участь: О. СОНЕВИЦЬКА, ред. В. БАРАГУРА, С. ГОРДИНСЬКИЙ, М. ПОНЕДІЛОК і д-р І. ЧОЛГАН.

Буде теж нагода оглянути декілька картин Мисткині.

У ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА

бл. п.
ВОЛОДИМИРА КОМІСАРА

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в п'ятницю, 16-го березня 1973 р.

В СОБОРІ СВ. СОФІЇ в РИМІ;
У ЦЕРКВІ СВ. МИХАЇЛА у БРІДЖПОРТІ, Конн.;
У СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІЙ ЦЕРКВІ в ТОРОНТІ, Канада,

о годині 8-ій ранку.
Про молитви просить

МАРІЯ — дружина

•

Додаткова листа пожертв на Фонд Верховного Архиєпископа Кир ЙОСИФА,
замість квітів на могилу
бл. п. ВОЛОДИМИРА КОМІСАРА

Члени Куреня УПС ім. А. Войнаровського: Антоній $2.00, Галій $10.00, Міхняк $2.00, Роман $5.00, Синюк $10.00. Разом	$ 30.00
З попередньої листи	$120.00
Разом усіх пожертв Куреня УПС ім. А. Войнаровського	$150.00

Усім Жертводавцям сердечна подяка.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих,
що дня 6-го березня 1973 року, упокоїлась в Бозі, на 84-му році життя,
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і ТЕЩА

бл. п.
ЛЮБОВ БОГАЦЬКА
з дому Стопнєвич

народжена в Камянці Подільськім, Україна

ПАНАХИДА в четвер, 8-го березня 1973 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Нюарку, Н. Дж.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 9-го березня 1973 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж., а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

чоловік — проф. ЮРІЙ БОГАЦЬКИЙ
сини — інж. ЛЬОНГИН ПОЛЯНСЬКИЙ з дружиною ЙОСИПОЮ і сином БОГДАНОМ
інж. ВСЕВОЛОД БОГАЦЬКИЙ з дружиною РОЗАЛІЄЮ і дітьми: ЮРІЄМ і МАРУСЕЮ
та ближча і дальша Родина

ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОЧСУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

— влаштовує —

в суботу, 10 березня ц. р. о год. 6-ій веч. в залі Дому УВФ
315 Схід 10-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ЧАЙНИЙ ВЕЧІР — ЗАПУСТИ

В мистецькій програмі виступлять артисти українських театрів пані:
ВАЛЯ КАЛИН, ІВАННА КОНОНІВ і пан СТЕПАН МАГМЕТ
акомпаньямент — проф. Б. ВАЗАЛЯ

ВШ. Українське Громадянство запрошується до ласкавої участи.

СМАЧНА ПЕРЕКУСКА В ЗАРЯДІ ЧЛЕНОК ВІДДІЛУ.

В НЕДІЛЮ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1973 Р., О ГОД. 10:30 РАНКУ
в першу болючу річницю смерти
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБУСІ

бл. п.
Антоніни з роду Лепуховичів-Задоянної

буде відслужена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА — 160 Вест, 82-га вулиця в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.
Приятелів і Знайомих про ласкаву участь у Богослуженні просить — РОДИНА

Цієї суботи в Ню Йорку чергова лекція „Історії українського мистецтва в прозірках"

Ню Йорк. — З Літературно-Мистецького Клюбу інформують, що цієї суботи, 10-го березня, о год. 7-ій вечора, відбудеться там з ініціятиви Об'єднання Мистців Українців в Америці, черговий вечір із серії „Історія Українського мистецтва в прозірках", продукції мистців Любомира Вороневича та Богдана Певного. Попередній вечір, присвячений мистецтву передісторичної та княжої доби, пройшов з повітним успіхом у переповненій великій залі Літературно-Мистецького Клюбу 17-го лютого цього року. Темою вечора будуть оборонні споруди X-XVI стт.: фортеці, замки та церкви, впливи романського, ґотицького та ренесансового стилів в Україні, іконопись і малярство того часу, початки друкарства та дерев'яна архітектура. Буде висвітлено понад 300 прозірок, зв'язаних з цією темою. Модератор вечора — мистець Богдан Певний. Як повідомляє голова ОМУА скульптор Михайло Черешньовський, заплановано п'ять вечорів у серії „Історія українського мистецтва в прозірках". Про час і місце чергових вечорів буде своєчасне повідомлення.

Відбулися загальні збори Осередку ТУСМ в Детройті

Детройт (м. б.) — 28 січня в приміщеннях стейтового Вейн університету відбулися загальні збори Осередку Діяльности Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) з участю понад 40 студентів, членів Осередку. По заслуханні звідомлень з пророблення праці та дискусії, збори обрали нову Управу в складі: Богдан Кліл — голова, Мирон Виц – заступник, Оля Федорів — секретар, Данило Ткач — скарбник, Марійка Стасів — організаційний референт та Галя Шнурівська, Ігор Петращук і Юрко Смик — члени. До Контрольної Комісії увійшли: В. Питяк, Т. Рихтицька та М. Федорів. Збори обрали Я. Березовського референтом преси та редактором журналу „Соняшник" і покликали семичленну редакційну комісію в складі: Ю. Питяк, Ю. Фігач, П. Савчин, М. Хрін, М. Гриньків, А. Левак, Х. Дигдало. Окремо збори обміркували програму акції в обороні переслідуваних українських діячів. На зборах були представники УККА, СУМА, Світової Управи ТУСМ та крайової управи ТУСМ в ЗСА.

У зударі двох еспанських літаків над Францією згинуло 68 осіб

Париж. — Два еспанські пасажирські літаки, які летіли з Еспанії до Лондону, зударилися в білий день і серед гарної погоди в минулий понеділок 5 березня ц. р., при чому один з отих літаків розлетівся і впав, похоронивши в своїх руїнах всіх 68 осіб, які були у ньому, а другий встиг негайно приземлитись, при чому його 108 пасажирів і 9 членів залоги не зазнали ніякої шкоди. Між загинулими у першому літаку було 47 англійців, 11 еспанців, два японці й один ірляндець. Всі сім членів залоги, які також згинули, були еспанцями. Головна причина катастрофи — страйк фахівців контрольних станиць французького цивільного летунства. Їхня спілка скинула відповідальність за ту катастрофу на французьке військове міністерство, яке перебрало було контролю над летунським рухом над Францією. Еспанія і Британія припинили всі лети над Францією. Зудар стався за 10 миль на південний захід від французького міста Нант. Асоціяція американських пілотів назвала ситуацію у французькому повітряному просторі „дуже небезпечною" і поручила своїм членам виминати Францію.

ДОПОВІДІ НА ВИХОВНІ ТЕМИ В НЮАРКУ І ІРВІНҐТОНІ

Нюарк. — За ініціятивою Місцевого Відділу УККА та Парафіяльної школи св. Івана Хрестителя тут відбудеться у приміщеннях школи св. Івана Хрестителя (а не в Українському Народному Домі, як це було повідомлено раніше) цикл доповідей на виховні теми і на теми збереження української ідентичности. Доповіді відбудуться 9 та 23 березня і 6 квітня. Початок кожної доповіді о год. 1:45 вечора. Тема доповіді 9 березня: „Питання етнічної ідентичности". Доповідачі — проф. Володимир Нагірний і проф. Ігор Зелик. 23 березня говоритиме на тему „Майбутнє української громади в ЗСА" д-р Михайло Сосновський, а 6 квітня — проф. Іван Головінський на тему „Роля мови у збереженні ідентичности молоді".

ТЕЛЕВІЗІЙНА ПЕРЕДАЧА В ЧИКАГО В РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Чикаґо. — Вашинґтонська Година Українських Мелодій Романа Мариновича влаштовує в неділю 11-го березня ц. р. о год. 9-ій вечора спеціяльну телевізійну передачу на пошану Т. Шевченка. Буде передавана ця програма через руело 26, WCIU TV, Chicago, Ill. з участю ансамблю і хору Бандуристів ОДУМ з Чикаго під орудою Анатоля Луппо, панни Марійки Чичули і Романа Мариновича. У програмі буде виведений танок уривок з фільму-балету „Лілея".

ПОДАРУНОК ОЛЕКСИ ГРИЩЕНКА

Париж. — Уже 90-літній відомий мистець-маляр Олекса Грищенко у Франції подарував для Бібліотеки ім. Симона Петлюри, яка міститься в Парижі у власному будинку, акварелевий образ під назвою „Вулиця в Кань над морем". Мистець багато років живе в селиці Кань, на півдні Франції.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 ав.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 9 березня ц. р. відбудеться там „Малий Ярмарок" з багатою літературно - мистецькою програмою. Виступатимуть у співочій і музичній частині Ганна Шерей при акомпаніяменті проф. О. Омельського, — Олена і Віра Шумиловичі, учениці гри на бандурі проф. Р. Левицького, — Соня Шериг, учениця проф. Чічки - Андрієнко, фортепіян, — проф. Роман Левицький — бандура, — Іван Керницький — власні фейлетони. Вечором керуватиме режисер Степан Крижанівський. Початок о год. 7.30 веч.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 9-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі в Ірвінґтоні. Просяться вирівняти вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Леся Назарук, кас., Ю. Варанюк, секр.

СУБОТА, 10-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

НЮ БРАНСВІК, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запор. Січ 353-ій Відд. о год. 7-ій веч. в залі укр.-кат. церкви, 21 Guilden Street. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні укр. кат. ветеранів при 33 Схід 7-ма вул. — Ю. Юрків, секр.

ЕМБРІДЖ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія 161 Відд. о го. 7-ій веч. в домі Відділу при 600 Гленвуд Евеню. Є важливі справи, тому проситься чл. прибути. — А. Джула, секр.

НЕДІЛЯ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1973 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367-ий Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. Проситься вирівняти вкладки. — П. Дзюба, гол., М. Лялак, кас., В. Попович, секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в українській залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься прибути на збори і вирівняти вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куц, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі, 292 Гадсон Евеню. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — Стефанія Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд. о год. 11:30 рано в церковній залі св. Йосафата, 5720 State. Rd. — М. Молеський, предс., І. Жгуба, кас., М. Бобечко, секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Збори Б-ва св. Василія Вел. 364-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в в залі церкви Пресв. Діви Марії На порядку: 60-літній ювілей Відділу та збирання чл. вкладок. — Управа.

ГЕМТРЕМК, Міш. Місячні збори Т-ва М. Шашкевича 94 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Дем. Клюбі при 2376 Грилінг вул. — М. Бориськевич, рек. секр.

ДЕНВЕР, Колорадо. Річні збори Т-ва ім. Лесі Українки 226 Відд. о год. 3-ій по пол. в приміщенні Стіл Комюніті Центер при вул. Кінг і 39-ій Авеню. Проситься чл. прибути. — А. Майстрик, гол., М. Кальба, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — І. Ващук, гол., П. Федик, фін. секр.

ЛІТЕЛ ФОЛС, Н. Й. Збори Т-ва Запор. Січ 330 Відд. о год. 11-ій рано в залі церкви св. Миколая. На порядку: звіти Управи та вибір нової на 1973 рік. — Секретар.

БОСТОН, Масс. Загальні річні збори 374 Відд. ім. М. Грушевського о год. 11:30 ранку в парафіяльній залі Христа Царя при 146 Форест Гілс вул., Джемейка Плейн, Масс. На порядку: вибір нової Управи на 1973 рік. Проситься чл. прибути. — В. Федорів, секр.

ТОРОНТО, Онт., Канада. Річні загальні збори 432 Відд. о год. 2:30 по пол. в залі Філії УНО, Торонто, Захід при вул. 105 Ідаін. На порядку звіти Управи та вибір нової на 1973 р. Проситься чл. прибути. — Д-р Д. М. Мицик, гол., В. Зорич, секр.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. Річні загальні збори 345 Відд. о год. 12-ій дня, зараз після Сл. Божої в залі церкви св. Михаїла на розі 4-ої вул. і 5-ої Аве. Н. І. На порядку: звіти та вибір нової Управи на 1973 рік. Проситься чл. прибути. — Управа.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 182 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі. Управа на 1973р.: М. Кривка, предс., В. Кашицький, касир, Д. Кармалюк, заст. секр., М. Цюпка, гол. К.К., Яр. Сенишин, секретар.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Кат. Школі при Санфорд і Айві вул. Проситься чл. прибути. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., М. Демчук, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. М. Грушевського 219 Відд. в год. 10-11 рано в церковній залі Seventh Day Adventist Church, Norman Rd. & Irvington, Ave. Проситься чл. прибути. — Мери Юров, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ГАРАВУС — членка УНС Відд. 304 в Боффало, Н. Й., померла 25-го жовтня 1972 р. на 60 р. ж. Народилася в Боффало, Н. Й. і стала членкою УНС 1956 р. Полишила в смутку 2 сестри: Марію і Дороту.

Вічна Їй Пам'ять!

Марія Гнатик, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6897. Купець признає, що він чув про золото у дивних створінь

По дорозі, щоб сплюндрувати павукоподібних людей, купець сподівався стрінути тільки недолугих членів племени. Безстрашність Тарзана перед грізними озброєними людьми тієї ловецької виправи, породжує збентеження...

Ми не нанесемо шкоди вождеві Міті ані його племени, якщо вони будуть з нами співпрацювати. Чую, що дивні звірята, павукоподібні мавпи, мають печеру повну золота в урурських горах!

Печера золота! Великі павукоподібні мавпи! Твій шпигун у селі вождя Міті оповів тобі кумедну байку! Нема ніякої печери з золотом в урурських горах! Нема ніяких павукоподібних мавп!